

การใช้การเรียนรู้เชิงรุกเพื่อพัฒนาความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

USING ACTIVE LEARNING TO DEVELOP ENGLISH VOCABULARY KNOWLEDGE OF GRADE 6 STUDENTS

อาทิตยา แสงหล้า¹ ดุษฎี รังษีชวัล² เกียรติชัย สายตา³

Artittaya Sangla¹, Dusadee Rangseechatchawan², Kiattichai Saitakham³,

(Received: July 2, 2024 ; Revised: September 3, 2024 ; Accepted: September 19, 2024)

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความสามารถด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้การเรียนรู้เชิงรุก 2) เปรียบเทียบความสามารถด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษก่อนและหลัง โดยการใช้การเรียนรู้เชิงรุก และ 3) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อพัฒนาความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ประชากรเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดศรีโพธาราม จังหวัดเชียงใหม่ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 22 คน เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ 3) แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อพัฒนาความรู้คำศัพท์ วิเคราะห์ข้อมูลด้วย ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และวิเคราะห์ความแตกต่างโดยการทดสอบค่าทีแบบไม่อิสระ (t-test Dependent) โดยใช้ t-test One Sample ผลการวิจัย พบว่า 1) ความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 2) ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อพัฒนาความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.13$, $\sigma = 0.72$)

คำสำคัญ : การเรียนรู้เชิงรุก ความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการจัดการเรียนรู้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
Student, Master of Education in Learning Management Science, Graduate School, Chiang Mai
Rajabhat University. e-mail: waenwaensangla@gmail.com

² อาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
Instructor, Faculty of Humanities and Social Sciences, Chiang Mai Rajabhat University.
e-mail: dusadee_ran@cmru.ac.th

³ อาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
Instructor, Faculty of Humanities and Social Sciences, Chiang Mai Rajabhat University.
e-mail: kiattichai_sai@cmru.ac.th

Abstract

This research aimed to 1) investigate the English vocabulary proficiency of Grade 6 students using active learning, 2) compare the English vocabulary proficiency before and after implementing active learning strategies, and 3) explore Grade 6's attitudes towards using active learning to develop their English vocabulary knowledge. The population was 22 Grade 6 students from Wat Sri Photaram School in Chiang Mai Province during the first semester of the 2023 academic year. The research instruments were 1) lesson plans, 2) an achievement test, and 3) a questionnaire on the use of active learning in developing their English vocabulary knowledge. The statistical analyses were mean, standard deviation, and One-sample t-test. The findings revealed that 1) the English vocabulary knowledge of Grade 6 students after implementing active learning strategies was higher with 0.01 statistical significance and 2) the overall attitudes of Grade 6 students regarding the use of active learning activities to develop their English vocabulary knowledge were high ($\mu = 4.13$, $\sigma = 0.72$).

Keywords: Active Learning, English Vocabulary Knowledge, Grade 6 Students

บทนำ

ในยุคที่โลกถูกย่อให้เล็กลงด้วยการสื่อสารที่ไร้พรมแดน ภาษาอังกฤษได้เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันของผู้คนมากขึ้น เนื่องจากภาษาอังกฤษเป็นหนึ่งในภาษาที่มีความสำคัญมีการนำภาษาอังกฤษมาใช้ในการเจรจาต่อรองธุรกิจ การค้า การเมือง การปกครองระหว่างประเทศ ตลอดจนเป็นเครื่องมือในการเผยแพร่ ถ่ายทอดความเจริญทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จึงทำให้การเรียนรู้ภาษาอังกฤษมีความจำเป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญในการแสวงหาความรู้ของบุคคล ตลอดจนการนำไปประกอบอาชีพในอนาคต (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2562) ปัจจุบันภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลางในการสื่อสารแพร่หลายด้วยประชากรประมาณ 1 ใน 6 ของโลก ใช้ภาษาอังกฤษในการติดต่อสื่อสาร ทำให้ภาษาอังกฤษเป็นพื้นฐานในการแสวงหาความรู้ การศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพ นอกจากนี้แล้วจะเห็นได้ว่าชนชาติตะวันตกในทวีปยุโรป และสหรัฐอเมริกาได้พัฒนาชาติให้มีความเจริญก้าวหน้าอย่างไม่หยุดยั้ง ทำให้คนจากชนชาติอื่น ๆ รวมถึงคนไทยจำเป็นต้องพึ่งพาและศึกษาวิทยาการจากประเทศที่เจริญกว่า จึงทำให้ต้องใช้ภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือในการศึกษา การไม่รู้ภาษาอังกฤษเท่ากับว่าไม่มีเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ผู้ที่มีความรู้ภาษาอังกฤษดีย่อมมีโอกาสมากกว่าในด้านการศึกษาและการประกอบอาชีพ (แสงระวี ดอนแก้วบัว, 2561)

การเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) หมายถึง รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ และมีบทบาทในการเรียนรู้จากกิจกรรมมากที่สุด โดยใช้กิจกรรมและสื่อการสอนต่าง ๆ เป็นเครื่องมือเพื่อให้เกิดกระบวนการรับรู้และเรียนรู้ ซึ่งเริ่มจากง่ายไปหายาก การเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางนิยมใช้สื่อประสมประกอบด้วยภาพเคลื่อนไหว เสียง สีสัน เพื่อให้เนื้อหาเข้าใจได้ง่ายและสื่อความหมายสอดคล้องกับหัวข้อหรือเรื่องที่เรียน แนวความคิดหรือทักษะต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง Kaplan and Norton (1996) กล่าวว่า การศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ต้องจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เพราะต้องเตรียมคนไปเผชิญการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว รุนแรง พลิกผัน และคาดไม่ถึง คนยุคใหม่จึงต้องมีทักษะสูงในการเรียนรู้และปรับตัว ทักษะของคนในศตวรรษที่ 21 ที่ทุกคนต้องเรียนรู้ตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลไปจนถึงมหาวิทยาลัยและตลอดชีวิต โดยให้สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 4 ที่เน้นให้มีการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning ที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน

การเรียนภาษาอังกฤษให้ดีขึ้นจึงจำเป็นต้องรู้จักคำศัพท์ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของภาษา การที่ผู้เรียนได้เรียนรู้คำศัพท์มากและสามารถนำมาใช้ได้ถูกต้องคล่องแคล่วย่อมส่งผลให้การเรียนรู้ภาษาอังกฤษได้ผลดี ซึ่งความชำนาญหรือความคล่องในการใช้ภาษาเป็นผลของการมีความรู้คำศัพท์อย่างพอเพียงที่ได้มาจากกิจกรรมในการเรียนการสอนที่ครูผู้สอนจะต้องใช้เทคนิคหรือกลวิธีในการสอน ตลอดจนการนำสื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ เข้ามาช่วยสอน ซึ่งเป็นวิธีหนึ่งที่จะกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจและเอาใจใส่ต่อบทเรียน อีกทั้งยังสามารถช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในบทเรียนได้ดียิ่งขึ้นไม่ว่าจะเป็นการใช้เกมหรือกิจกรรมช่วยสอนในการสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษรวมกับการจัดการเรียนการสอน (ปิยะนุช แจ่มหม้อ, 2563) ซึ่งการปรับวิธีเรียนและการเปลี่ยนวิธีสอน ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงของสังคม จากผู้สอนที่มีบทบาทเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ ปรับเปลี่ยนบทบาทเป็นผู้ชี้แนะวิธีการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ที่เน้นบทบาทและการมีส่วนร่วมของผู้เรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเองอย่างมีความหมาย การเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) มีความสำคัญต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมที่หลากหลายดึงดูดความสนใจผู้เรียน ช่วยให้เรียนรู้สนุกสนาน เพื่อให้เกิดประสบการณ์การเรียนรู้ เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Child-centered) การมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ และเรียนรู้โดยการลงมือปฏิบัติ (Learning by Doing)

โรงเรียนวัดศรีโพธารามมีนักเรียนที่มีความหลากหลายทางบริบท รวมทั้งนักเรียนส่วนใหญ่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ จึงทำให้การจัดการเรียนการสอนค่อนข้างจะลำบาก ต้องอาศัยการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลายและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อพัฒนาต่อยอดด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน จากสภาพปัญหาการจัดกิจกรรมเรียนรู้ในรายวิชาภาษาอังกฤษในรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา ประจำปี 2564 โรงเรียนวัดศรีโพธาราม (2564) ผลการเรียนรู้ในรายวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดศรีโพธาราม มีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 50.75 ซึ่ง

ต่ำกว่าเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนดไว้คือ ร้อยละ 70.00 ดังนั้น ผู้วิจัยจึงศึกษาปัญหาของผู้เรียนจากการจัดการเรียนรู้ที่ผ่านมา พบว่า การจัดการเรียนรู้เชิงรุกมีบทบาทสำคัญต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นอย่างมาก ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนที่สนุกสนานมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และมีความสุขในการเรียนรู้อย่างยิ่ง

จากความสำคัญและประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ผู้วิจัยจึงสนใจนำวิธีการเรียนรู้ดังกล่าวมาใช้พัฒนาความสามารถด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนวัดศรีโพธาราม เนื่องจากนักเรียนมีความหลากหลายในด้านการเรียนรู้และความสามารถในการเรียนรู้คำศัพท์ ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับการเรียนรู้เชิงรุกกว่าสามารถทำให้การเรียนรู้ได้พัฒนาในทางที่ดีขึ้นจึงได้นำวิธีการสอนแบบเชิงรุกมาใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ระดับสูงขึ้นไปโดยการจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ลงมือปฏิบัติผ่านกิจกรรมอย่างหลากหลายและมีความหมาย เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ผลที่ได้จากการศึกษาเป็นแนวทางหนึ่งในการจัดกิจกรรมเรียนรู้เพื่อพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสามารถด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้การเรียนรู้เชิงรุก
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษก่อนและหลัง โดยการใช้การเรียนรู้เชิงรุก
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการใช้การเรียนรู้เชิงรุก เพื่อพัฒนาความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ

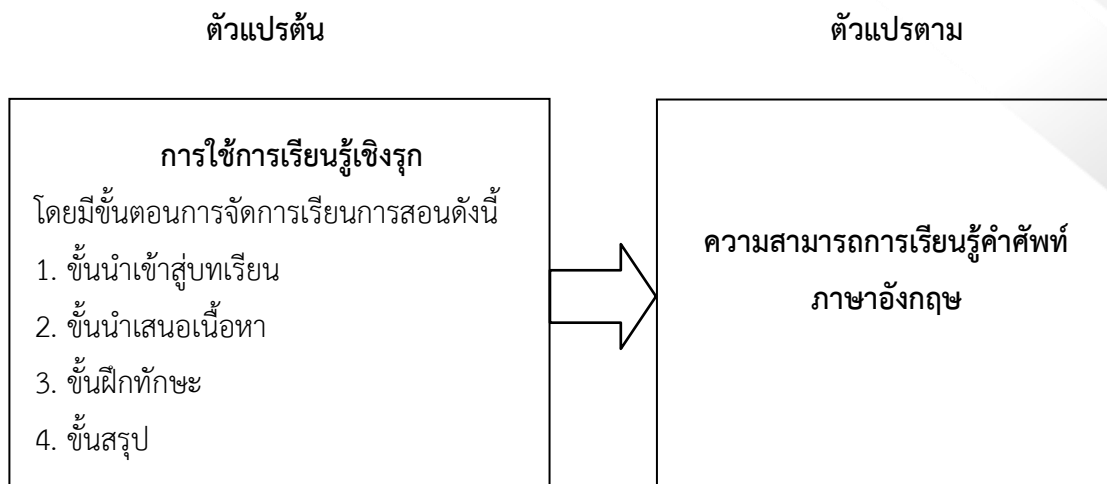
วิธีการวิจัย

ประชากร

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษ อ16101 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 22 คน โรงเรียนวัดศรีโพธาราม อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

ตัวแปรและกรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง การใช้การเรียนรู้เชิงรุกเพื่อพัฒนาความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นการพัฒนาความสามารถการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยใช้การจัดการเรียนการสอนแบบการเรียนรู้เชิงรุกของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดศรีโพธาราม จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งมีระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษที่แตกต่างกัน และสำรวจความพึงพอใจของผู้เรียนหลังเรียน ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามกรอบแนวคิดสรุปได้เป็นแผนภูมิ ดังนี้

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

เครื่องมือการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบเชิงรุกในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 6 แผน แผนละ 3 ชั่วโมง รวมระยะเวลาทั้งสิ้น 18 ชั่วโมง ซึ่งมีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

1.1 ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับสภาพปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาในด้านความเข้าใจในเนื้อหาเกี่ยวกับคำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องความสามารถของนักเรียนชั้นประถมศึกษาเกี่ยวกับคำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยคัดเลือกเอกสารและงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ

1.2 รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสังเกตในขณะสอน และจากคะแนนการทดสอบในภาคเรียนแต่ละปีการศึกษา

1.3 วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ด้านปัญหาที่รวบรวมได้ เพื่อนำไปเป็นข้อมูลเกี่ยวกับสภาพความเข้าใจในเนื้อหาเกี่ยวกับคำศัพท์ภาษาอังกฤษ และความสามารถในการถ่ายทอดการเรียนรู้โดยการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนไปกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาและใช้เป็นเป้าหมายในการพัฒนารูปแบบการจัด การเรียนรู้ด้วยการจัดทำแผนการทดลอง

1.4 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ หลักสูตรสถานศึกษาวัดศรีโพธาราม และแนวทางสำหรับครูในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ โดยวิเคราะห์สาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ คำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ ตัวชี้วัดต่างๆ ที่หลักสูตรกำหนดไว้ของชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และแนวคิด ทฤษฎีจากหนังสือวารสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ

1.5 กำหนดกรอบแนวคิดในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้

1.6 วิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้และออกแบบองค์ประกอบของรูปแบบ การจัดการเรียนรู้ในเนื้อหาเกี่ยวกับคำศัพท์ภาษาอังกฤษ จำนวน 6 ดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1	เรื่อง Occupations
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2	เรื่อง Sports
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3	เรื่อง Surroundings
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4	เรื่อง Journey & Trip
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5	เรื่อง Activities
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6	เรื่อง Entertainment

1.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยใช้วิธีสอนแบบเชิงรุกในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาความถูกต้องเหมาะสมของลำดับขั้นตอน ความสอดคล้องของเนื้อหาสาระสำคัญ มาตรฐานการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง แล้วนำข้อเสนอแนะไปปรับปรุงแก้ไข

1.8 นำแผนการจัดการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยใช้การเรียนรู้เชิงรุกในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการตรวจแก้ไขจากอาจารย์ที่ปรึกษาและนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน โดยผู้เชี่ยวชาญแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและการสอนภาษาอังกฤษ จำนวน 2 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 1 ท่าน เพื่อประเมินความถูกต้องเหมาะสม ด้านภาษา ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ทั้งหมด 7 ด้าน ประกอบด้วย ประเมินชื่อแผนการจัดการเรียนรู้ ประเมินมาตรฐานการจัดการเรียนรู้และตัวชี้วัด ประเมินสาระการเรียนรู้ ประเมินจุดประสงค์การเรียนรู้ ประเมินกิจกรรมการเรียนรู้ ประเมินสื่ออุปกรณ์การจัดการเรียนรู้ และประเมินการวัดและประเมินผล เมื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) ของภาษาที่ใช้ และนำมาหาดัชนีความสอดคล้อง (Index Objective Congruence: IOC) พบว่าทุกแผนการจัดการเรียนรู้มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00

1.9 ปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ โดยการใช้ประโยคคำถามต่าง ๆ ที่จะช่วยกระตุ้นความสนใจของนักเรียนให้ง่ายและมีความชัดเจนมากขึ้น ใช้ภาษาให้เหมาะสมกับวัยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

1.10 นำแผนการจัดการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยใช้วิธีสอนแบบเชิงรุกในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนในโรงเรียนใกล้เคียงที่มีบริบทคล้ายกันและชั้นเดียวกันกับประชากรโดยมีเนื้อหาที่ใช้ในการทดลองทั้งสิ้น 1 ชั่วโมง เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของเนื้อหา กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ระยะเวลาสอน สื่อเครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผล ดังนี้

1) ก่อนการทดลอง ผู้วิจัยประเมินความสามารถด้านคำศัพท์ของนักเรียน จำนวน 22 คน โดยแบบประเมินความสามารถที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นระยะเวลา 1 ชั่วโมง จากนั้นชี้แจงวัตถุประสงค์ วิธีการเรียนเกี่ยวกับวิธีสอนเชิงรุกของนักเรียน

2) ระหว่างการทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการสอนนักเรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้คำศัพท์ ภาษาอังกฤษโดยใช้การเรียนรู้เชิงรุก และสอบถามปัญหาที่เกิดขึ้นเพื่อนำไปปรับปรุง

3) หลังการทดลอง เมื่อนักเรียนได้รับการสอนด้วยวิธีการสอนโดยใช้การเรียนรู้เชิงรุกในการสอนคำศัพท์จำนวนทั้งหมด 1 ชั่วโมง แล้วครูผู้สอนจึงนำมาประเมินการเรียนรู้ด้านคำศัพท์ ภาษาอังกฤษ

1.11 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแล้วเป็นฉบับจริงนำไปใช้จริงกับกลุ่มประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดศรีโพธาราม จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้ การเรียนรู้เชิงรุก ในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 6 แผน โดยใช้ ระยะเวลาในการทดลองเป็นเวลา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 18 ชั่วโมง

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นข้อสอบแบบปรนัย ด้วยการวัดความรู้ความหมายของคำศัพท์ จำนวน 30 ข้อ เป็นแบบเลือกตอบ (Multiple Choice) มีจำนวน 4 ตัวเลือก ซึ่งมีคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว โดย การเลือกรูปภาพ จับคู่ หรือเลือกคำที่เหมาะสมคำศัพท์และบอกความหมายของคำศัพท์ได้ ซึ่งมี ขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

2.1 ศึกษาหลักสูตรขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 หนังสือและคู่มือการจัดการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ และแบบเรียนของชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2.2 ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ทฤษฎี หลักการ แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน คำศัพท์ภาษาอังกฤษ

2.3 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนซึ่งทดสอบแบบปรนัยเป็นแบบ เลือกตอบ (Multiple Choice) มีจำนวน 4 ตัวเลือก ซึ่งมีคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว โดยการ เลือกรูปภาพที่เหมาะสมหรือจับคู่กับคำศัพท์และมีความหมายของคำศัพท์ที่ตรงกับรูปภาพหรือคำ จำนวน 30 ข้อ โดยให้ครอบคลุมและสอดคล้องกับเนื้อหากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551

2.4 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) โดยพิจารณาความสอดคล้อง ระหว่างคำถามกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ตัวชี้วัด แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index Objective Congruence: IOC) โดยทำการคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.67 ขึ้นไป นำมาใช้ในการทดลอง

2.5 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาปรับปรุงแก้ไขและส่งกลับให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบอีกครั้ง

2.6 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไปทดลอง (Try Out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนใกล้เคียงที่มีบริบทคล้ายกันและชั้นเดียวกันกับประชากร

2.7 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่นักเรียนทำแล้วมาตรวจให้คะแนนแล้ววิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เลือกข้อสอบที่มีค่าความยากง่ายระหว่าง 0.43–0.80 และค่าอำนาจจำแนกที่มีค่า 0.30 ขึ้นไป

2.8 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้ สูตร KR-20 (Kuder Richardson) ได้เท่ากับ 1.00 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ และแก้ไขคำถามตัวเลือก ตัดข้อคำถามที่ใช้ไม่ได้ให้เหลือ 30 ข้อ

2.9 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผ่านขั้นตอนทั้งหมดนำไปใช้จริงกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดศรีโพธาราม จังหวัดเชียงใหม่

3. แบบสอบถามความคิดเห็น เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อวิธีสอนแบบเชิงรุกในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษอยู่ในระดับสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีลักษณะเป็นมาตรประเมินค่า (Rating Scale) ตามแนวคิดของ Likert มี 3 ระดับ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน โดยมีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

3.1 ศึกษาแนวทางการสร้างแบบสอบถามและพัฒนาข้อคำถามตามตามแนวคิดของ Likert ซึ่งกำหนดค่าระดับความคิดเห็นในการตอบแบบสอบถาม จำนวน 3 ระดับ คือ เห็นด้วยมากที่สุด มีค่าระดับความเห็นเท่ากับ 3 เห็นด้วยปานกลาง มีค่าระดับความเห็นเท่ากับ 2 และเห็นด้วยน้อย มีค่าระดับความเห็นเท่ากับ 1 และได้กำหนดการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นที่มีต่อวิธีสอนแบบเชิงรุกในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษอยู่ในระดับ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
2.50 – 3.00	ระดับมาก
1.50 – 2.49	ระดับปานกลาง
1.00 – 1.49	ระดับน้อย

3.2 สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อวิธีสอนแบบเชิงรุกในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สามารถสรุปกรอบเนื้อหาในการสร้างแบบสอบถาม 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ และด้านประโยชน์ที่ได้รับ

3.3 นำข้อคำถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความสมบูรณ์ของโครงสร้างของคำถาม แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง

(Index Objective Congruence: IOC) แล้วนำข้อมูลที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00

3.4 นำแบบสอบถามความคิดเห็นที่ได้ไปปรับปรุงแก้ไขและส่งกลับให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบอีกครั้ง

3.5 นำแบบสอบถามความคิดเห็นที่ผ่านขั้นตอนทั้งหมดไปทดลอง (Try Out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนใกล้เคียงที่มีบริบทคล้ายกันและชั้นเดียวกันกับประชากร โดยให้ทำแบบสอบถามหลังการจัดการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยใช้วิธีสอนแบบเชิงรุก แล้วนำข้อมูลที่ได้มาดำเนินการหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามได้เท่ากับ 0.91 แล้วทำการปรับปรุงแบบสอบถามเพื่อนำไปใช้จริงกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดศรีโพธาราม จังหวัดเชียงใหม่

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นเตรียมการ

1.1 ผู้วิจัยทำหนังสือถึงบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อออกหนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1.2 ผู้วิจัยทำบันทึกข้อความถึงผู้อำนวยการโรงเรียนวัดศรีโพธาราม เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

2. ขั้นตอนการทดลอง (กลุ่มทดลองที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง)

2.1 ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ วิธีการประเมินผลการเรียนและทำความเข้าใจ การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบเชิงรุกของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2.2 ผู้วิจัยประเมินก่อนเรียน (Pre-test) ด้วยแบบประเมินความสามารถด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษ จำนวน 1 ชั่วโมง

2.3 ดำเนินการสอนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบเชิงรุกในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ จำนวน 1 แผนการจัดการเรียนรู้ ดำเนินการทดลอง 2 ชั่วโมง โดยทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนใกล้เคียงที่มีบริบทคล้ายกันและชั้นเดียวกันกับประชากร จำนวน 22 คน ระหว่างนักเรียนดำเนินกิจกรรมในแต่ละช่วงของแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยต้องดำเนินการสังเกตนักเรียนและจดบันทึก

2.4 เมื่อนักเรียนได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบเชิงรุกแล้ว ผู้วิจัยประเมินความสามารถด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษหลังเรียน (Post-test)

3. ขั้นตอนการทดลอง

3.1 ชี้แจงวัตถุประสงค์ วิธีการประเมินผลการเรียนและทำความเข้าใจการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบเชิงรุกในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษ อ16101 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566

3.2 ประเมินก่อนเรียนด้วยแบบประเมินความสามารถด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษ

3.3 ดำเนินการสอนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก จำนวน 6 หน่วยการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ละ 3 ชั่วโมง รวมระยะเวลาดำเนินการทดลองทั้งหมด 18 ชั่วโมง ระหว่างนักเรียนดำเนินกิจกรรมในแต่ละช่วงของแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยสังเกตนักเรียน จดบันทึก และปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสถานการณ์

3.4 เมื่อนักเรียนได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบเชิงรุกแล้ว ผู้วิจัยประเมินความสามารถด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษหลังเรียน

3.5 ทดสอบด้านการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนอีกครั้ง โดยเว้นช่วงระยะห่าง 2 สัปดาห์ หลังจากประเมินหลังเรียน

3.6 สอบถามความคิดเห็นหลังจากที่นักเรียนได้เรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยใช้วิธีสอนกิจกรรมด้วยแบบสอบถามความคิดเห็น

3.7 เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ การหาค่าความยาก (Level of Difficulty: p) และค่าอำนาจจำแนก (Discrimination Index: r) การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson) และการหาค่าความสอดคล้อง โดยใช้วิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง รวมทั้งการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

2. การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ด้วยการแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean: $\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: sd.) จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก และการทำแบบทดสอบความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษก่อนและหลังเรียน

3. การเปรียบเทียบความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษก่อนและหลังการใช้การเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ด้วยการทดสอบค่าสถิติ t – test (Dependent Samples)

ผลการวิจัย

1. ผลการเปรียบเทียบความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก จำนวน 22 คน เป็นดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดศรีโพธาราม จังหวัดเชียงใหม่ ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก

ความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	N	μ	σ	t	Sig.
ก่อนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	22	18.09	2.16	19.36**	0.00
หลังการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	22	24.91	1.95		

จากตารางที่ 1 พบว่า คะแนนความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดศรีโพธาราม จังหวัดเชียงใหม่ ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก จำนวน 22 คน ก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก ($\mu = 18.09$, $\sigma = 2.16$) และหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก ($\mu = 24.91$, $\sigma = 1.95$) เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกสูงกว่าค่าเฉลี่ยก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2. ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการใช้ในการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อพัฒนาความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ และด้านประโยชน์ที่ได้รับ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นดังนี้

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการใช้ในการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อพัฒนาความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ (N = 22)

ความคิดเห็นที่มีต่อการใช้ในการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อ พัฒนาความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ	μ	σ	ระดับ ความคิดเห็น
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.23	0.74	มาก
ด้านบรรยากาศการเรียนรู้	4.09	0.69	มาก
ด้านประโยชน์ที่ได้รับ	4.06	0.71	มาก
รวม	4.13	0.72	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการใช้ในการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อพัฒนาความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.13$, $\sigma = 0.72$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการใช้ในการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อพัฒนาความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษในระดับมากกับด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($\mu = 4.23$, $\sigma = 0.74$) รองลงมาคือด้านบรรยากาศการเรียนรู้ ($\mu = 4.09$, $\sigma = 0.69$) และด้านประโยชน์ที่ได้รับ ($\mu = 4.06$, $\sigma = 0.71$) ตามลำดับ

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง การใช้การเรียนรู้เชิงรุกเพื่อพัฒนาความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยนำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

1. คะแนนความสามารถความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้วยแบบทดสอบความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ จำนวน 30 ข้อ พบว่า นักเรียน จำนวน 22 คน ได้คะแนนเฉลี่ย (μ) เท่ากับ 24.91 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) เท่ากับ 1.95 ซึ่งสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มาจากสาเหตุดังต่อไปนี้

ประการแรก การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก เป็นกิจกรรมการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ ได้คิด ลงมือทำ ซึ่งครูผู้สอนไม่ได้ทำหน้าที่บรรยายเหมือนการสอนดั้งเดิม แต่ครูผู้สอนมีบทบาทเป็นผู้ชี้แนะแนวทางเน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติ เรียนรู้ และเกิดองค์ความรู้ ความเข้าใจ เกิดทักษะ และเจตคติ แต่การเรียนรู้ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกเป็นการเรียนรู้ที่แบ่งปัน ช่วยเหลือเกื้อกูล ทำงานเป็นกลุ่ม เปลี่ยนการเรียนรู้ที่เป็นเพียงความจำให้ผู้เรียนเรียนรู้จริงจากการปฏิบัติมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับความคิดของ Freeman et al. (2014) ได้ให้ความหมายว่าเป็นการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้โดย การทำกิจกรรม และอภิปรายในชั้นเรียน เน้นการคิดขั้นสูง และการทำงานเป็นกลุ่ม

ประการที่สอง ผู้เรียนได้ร่วมคิดวิเคราะห์ อภิปราย ฝึกทักษะการอ่าน เขียน ฟัง และพูด นำเสนอ ซึ่งกระบวนการเรียนรู้เชิงรุกจะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน ๆ ในชั้นเรียนและครูผู้สอน รวมทั้งผู้เรียนจะได้ลงมือเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่เข้าใจและเป็นความรู้ที่คงทนมากกว่าการเรียนรู้จากความจำ ซึ่งสอดคล้องกับความคิดของ พิมพันธ์ เดชะคุปต์ และ พยวาร์ ยินดีสุข (2561) ที่ได้ให้ความหมายว่าเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือทำกิจกรรมผ่านการฟัง พูด อ่าน เขียน และแสดงความคิดเห็นขณะเดียวกันนั้นผู้เรียนต้องใช้กระบวนการคิด โดยเฉพาะการคิดขั้นสูง คือ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่าอย่างเป็นระบบ

ประการที่สาม การเลือกบทเรียนที่นำมาให้ผู้เรียนใช้วัดความสามารถในการพัฒนาความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ครูผู้สอนได้นำข้อมูลมาจากการศึกษาค้นคว้าจากสาระแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานมาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษและตัวชี้วัดมาทำความเข้าใจในสิ่งที่ผู้เรียนควรได้ฝึกฝนเพื่อพัฒนาความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษด้วยการใช้วิจารณญาณในการตัดสินใจ วิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินในสิ่งที่เรียน ตลอดจนนำข้อมูลที่ได้จากการสังเกตนักเรียน มาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริง สอดคล้องกับความคิดของ สถาพร พงษ์พิบูล (2555) ได้ให้ความหมายว่าเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสร้างสรรค์ทางปัญญา (Constructivism) โดยเน้นที่กระบวนการเรียนรู้มากกว่าเนื้อหาวิชา ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้หรือสร้างองค์ความรู้ให้เกิดขึ้นในตนเองผ่านการลงมือปฏิบัติกิจกรรมหรือผ่านสื่อต่าง ๆ โดยมีครูผู้สอนเป็นผู้แนะนำกระตุ้นหรืออำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีกระบวนการคิด

ชั้นสูง มีการวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า ซึ่งทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย และสามารถนำไปใช้ในสถานการณ์อื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ความสามารถความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งนี้เนื่องจาก การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกเป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้ฝึกกระบวนการทำงานเป็นกลุ่มผ่านการศึกษาค้นคว้า การตั้งคำถาม การใช้ปัญหาเป็นฐาน ผู้เรียนจะได้รับสถานการณ์ที่หลากหลายเพื่อฝึกการพัฒนาความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยเริ่มจากการอ่านผ่านสื่อการสอน ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการตอบคำถาม สรุปสิ่งที่เรียน บอกความรู้สึก วิเคราะห์และประเมินจากการเรียนรู้ ซึ่งครูผู้สอนต้องเตรียมสื่อการสอนให้ผู้เรียนได้ฝึกพัฒนาความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ เมื่อผู้เรียนได้ทำกิจกรรมกับเพื่อนในชั้นเรียนจะมีความรู้สึกผ่อนคลาย ไม่กังวลมากเท่ากับการเรียนรู้คนเดียว การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกสามารถทำให้ผู้เรียนได้เป็นผู้รับสารและส่งสาร ฝึกนำเสนอความคิดของตนเองในกลุ่ม และฝึกนำเสนอหน้าชั้นเรียน ซึ่งสอดคล้องกับความคิดของ McKinney (2008) ได้เสนอเทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่จะช่วยให้ผู้เรียนเชิงรุก ได้แก่ ผู้เรียนคิดเกี่ยวกับประเด็นที่กำหนด แลกเปลี่ยนความคิดและนำเสนอความคิดเห็น ผู้เรียนวางแผนทำงานร่วมกับผู้เรียนคนอื่น ๆ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทบทวนความรู้และพิจารณาข้อสงสัยต่าง ๆ ในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งครูผู้สอนจะคอยช่วยเหลือกรณีที่มีปัญหาภายใต้เครื่องมือในการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ การใช้เกมส์ วีดีโอ แบบทดสอบที่ผู้เรียนเป็นผู้สร้างขึ้นมา เป็นต้น

3. ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการใช้การเรียนรู้เชิงรุกเพื่อพัฒนาความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากเป็นลำดับที่หนึ่ง ทั้งนี้เป็นเพราะ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก เป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติร่วมกับทำกิจกรรมที่ไม่ยากจนเกินไป โดยผู้เรียนสามารถปฏิบัติตามขั้นตอนได้ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกลุ่มกับเพื่อน ไม่ได้ศึกษาความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษเพียงลำพัง ทำให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ร่วมกัน มีการประเมินความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษร่วมกัน แสดงความคิดเห็นจากสิ่งที่เรียนได้อย่างหลากหลาย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562) ได้ให้ความหมายของการเรียนการสอนเชิงรุกเป็นการเรียนที่เน้นให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับการเรียน การสอน กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดขั้นสูง (Higher-Order Thinking) ด้วยการวิเคราะห์ สังเคราะห์และประเมินค่า ไม่เพียงแต่เป็นผู้ฟัง ผู้เรียนต้องอ่านเขียนตั้งคำถามถาม และอภิปรายร่วมกัน ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริง โดยต้องคำนึงถึงความรู้เดิมและความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้ผู้เรียนจะถูกเปลี่ยนบทบาทจากผู้รับความรู้ไปสู่การมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้

ส่วนด้านบรรยากาศการเรียนรู้ นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากเป็นลำดับที่สอง ทั้งนี้เป็นเพราะผู้เรียนมีความสุขในการปฏิบัติกิจกรรม การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก เป็น

การจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในกลุ่ม ครูผู้สอนและผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน อีกทั้งครูผู้สอนเป็นผู้คอยแนะนำและช่วยเหลือ สนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งแนวการสอนแบบการเรียนรู้เชิงรุกมีส่วนทำให้บรรยากาศในชั้นเรียนไม่เหมือนกับการสอนบรรยาย หรือการสอนที่มีครูผู้สอนเป็นศูนย์กลางในการให้ข้อมูล ซึ่งสอดคล้องกับความคิดของ สถาพร พงษ์พิบูล (2555) ได้ให้ความหมายว่าเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสร้างสรรค์ทางปัญญา (Constructivism) โดยเน้นที่กระบวนการเรียนรู้มากกว่าเนื้อหาวิชา ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้หรือสร้างองค์ความรู้ให้เกิดขึ้นในตนเองผ่านการลงมือปฏิบัติกิจกรรมหรือผ่านสื่อต่าง ๆ โดยมีครูผู้สอนเป็นผู้แนะนำกระตุ้นหรืออำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีกระบวนการคิดขั้นสูง มีการวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า ซึ่งทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมายและสามารถนำไปใช้ในสถานการณ์อื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ส่วนด้านประโยชน์ที่ได้รับ โดยภาพรวมผู้เรียนมีความคิดเห็นว่าเป็นกิจกรรมที่ได้ฝึกกระบวนการคิด วิเคราะห์ และแก้ปัญหา ด้วยการพัฒนาความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษให้สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ด้วยการแสดงความสามารถอย่างเต็มที่ ซึ่งสอดคล้องกับความคิดของ สัญญา ภัทรการ (2552) ว่าลักษณะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกช่วยเอื้อให้เกิดการเรียนรู้และเสริมสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยเรื่อง การใช้การเรียนรู้เชิงรุกเพื่อพัฒนาความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ครูผู้ควรสอนจัดเตรียมแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีส่วนกระตุ้นความคิด ความสนใจของผู้เรียน เปิดประสบการณ์การเรียนรู้ผ่านขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เริ่มจากขั้นที่ 1 ขั้นเปิดประสบการณ์ ครูผู้สอนจะต้องวางแผนค้นคว้าหาสื่อประกอบการสอนที่หลากหลายและสร้างสรรค์ก่อให้เกิดประเด็นที่ผู้เรียนสนใจเพื่อเชื่อมโยงประสบการณ์และท้าทายความคิด และนำไปสู่ขั้นการเรียนรู้ขั้นการเรียนรู้หลัก โดยขั้นตอนที่สำคัญของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก คือ ขั้นการนำเสนอสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้อ่านสิ่งที่ครูผู้สอนเลือกมาให้ผู้เรียนอ่าน ต้องให้ผู้เรียนได้มีการฝึกคิด สังเคราะห์ รวบรวมข้อมูล และได้ประเมินในสิ่งที่ทำกิจกรรม ตลอดจนต้องเชื่อมโยงการทำงานในกลุ่ม เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุขและเกิดความเข้าใจ

2. ครูผู้สอนควรใช้คำถามกระตุ้นให้ผู้เรียนได้คิด ใช้วิจารณ์ญาณได้ประเมินสถานการณ์ และสังเคราะห์ความรู้เพื่อต่อยอดไปสู่การนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ด้วยการนำเสนอสถานการณ์ข่าว บทความ บทกลอน ตลอดจนคำถามเพื่อให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการอภิปรายร่วมกันในกลุ่ม หาแนวทาง และตั้งข้อคำถามให้ผู้เรียนร่วมกันคิด และนำเสนอสิ่งที่ผู้เรียนคิดเพื่อกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน

3. ครูผู้สอนไม่ควรใช้ระยะเวลาในการสอนขั้นที่ 1 ขั้นเปิดประสบการณ์ นานเกินเวลาที่กำหนด เพราะจะทำให้ผู้เรียนได้มีเวลาค้นคว้าหาความรู้หรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในกลุ่มของตนเองได้น้อยลง ดังนั้น ครูผู้สอนควรจัดสรรเวลาในแผนการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมในทุกขั้นตอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมากที่สุด และให้ผู้เรียนมีเวลาสะท้อนความคิดของตนเองในการทำกิจกรรมแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม

4. ครูผู้สอนควรใช้เวลาผู้เรียนแลกเปลี่ยนความรู้ ครูผู้สอนไม่พยายามชี้นำความคิดของตนเองเข้าไปในความคิดของผู้เรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนคิดนอกกรอบ คิดแก้ปัญหาจากสิ่งที่ผู้เรียนคิด และความต้องการในการนำเสนอผลงาน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ซักถาม ครูผู้สอนควรใช้คำถามปลายเปิด คำถามเพื่อประเมินสถานการณ์ จะทำให้ขั้นที่ 5 ขั้นสะท้อนความคิดผู้เรียน ในแต่ละกลุ่มจะนำเสนอข้อมูลได้หลากหลายแตกต่างกันบนพื้นฐานของประสบการณ์และข้อมูลที่ค้นคว้า

5. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้เรียนที่มีต่อการพัฒนาความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก พบว่า ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น คือ ผู้เรียนมีความสุข ได้มีการแข่งขันกับเพื่อน และได้สร้างความกระตือรือร้นในกลุ่ม ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับครูผู้สอนและเพื่อนในชั้นเรียนมากขึ้น ผู้เรียนต้องการให้ครูผู้สอนนำคลิปวิดีโอมาเปิดให้ชมอีก ผู้เรียนต้องการทำงานกลุ่มมากกว่าทำงานเดี่ยว นอกจากนี้ ผู้เรียนได้ฝึกการนำเสนอหน้าชั้นเรียน กล้าพูดกล้าแสดงออกมากขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้อย่างหลากหลาย เพื่อพัฒนาความคิดจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น การใช้โครงงานเป็นฐาน การใช้โครงงานเป็นฐานเป็นวิธีการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์ตรงและได้ลงมือปฏิบัติจริงซึ่งสอดคล้องกับการเรียนรู้เชิงรุกที่เน้นให้ผู้เรียนลงมือทำจริงเกิดประสบการณ์ตรงทำให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถได้เต็มที่ แต่การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยไม่ได้ศึกษาการพัฒนาความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษในแง่ของการใช้โครงงานเป็นฐาน เพื่อสร้างความรู้ความคิด ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการศึกษการพัฒนาความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษในรายวิชาภาษาอังกฤษ เพื่อศึกษาความสามารถในความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของผู้เรียนต่อไป

เอกสารอ้างอิง

Dechakoopt, P., & Yindeesook, P. (2017). *Kanriānru chœng ruk bæp ruām phalang kap PLC phua kanphatthana*. [Active learning combined with PLC for development]. Bangkok: Chulalongkorn University Press.

พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และเพียว ยินดีสุข. (2561). *การเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลังกับ PLC เพื่อการพัฒนา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- Donbuakaeow, S. (2018). *Phāsāsāt samrap khru sōṇ phāsā 'Āngkrit*. [Linguistics for English Teachers (2nd ed.)]. Bangkok: Chulalongkorn University Press.
- แสงระวี ดอนแก้วบัว. (2561). *ภาษาศาสตร์สำหรับครูสอนภาษาอังกฤษ* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Freeman, S., Eddy, S. L., McDonough, M., Smith, M.K., Okoroafor, N., Jordt, H., & Wenderoth, M.P. (2014). Active learning increases student performance in science, engineering and mathematics. *Proceedings of the National Academy of Sciences U.S.A.*, 111(23), 8410–8415.
- Jammore, P. (2019). *Kāṇphatthana kitchakam kāṇriānru doī chai kitchakam pen thān sœm thaksa phāsā 'Āngkrit phuā kānsūsān samrap nak riān namat yom suksā pī thī nung*. [The Development of learning activities through activity based learning to enhance English communication skills for grade seven students]. (Master's independent study, Naresuan University).
- ปิยะนุช แจ่มหม้อ. (2563). *การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐานเสริมทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1*. (การค้นคว้าอิสระ ปริญญาโทบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนเรศวร).
- Kaplan, R. S., & Norton, D. P. (1996). *The balanced scorecard: Translating strategy into action*. Boston: Harvard Business School Press.
- McKinney, W. J. (2008). *Teaching and Learning in the college classroom: A review of the research literature*. Michigan: University of Michigan Press.
- Office of the Basic Education Commission. (2019). *Phrarāṭṭhabanyat kānsuksā hæng chat Phō.Sō. sōṅphanharōjīhoksip 'et*. [National education act 2018]. Bangkok: Author.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2561*. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- Office of the Secretariat of the Education Council, Ministry of Education (2019). *Māṭṭrathān kānsuksā khōṅ chat Phō.Sō. sōṅphanharōjīhoksip 'et*. [National educational standards 2018]. Bangkok: 21 Century.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). *มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561*. กรุงเทพฯ: 21 เซ็นจูรี.
- Phattarakorn, S. (2009). *Phon kānchatkān riānru yāṅ mīchīwīchīwā thī mī tō khwāmsāmān nai kān kae panha læ kānsūsān thāṅg khanittasāt khōṅg nak riān namat yom suksā pī thī sī rūāṅ khwām nā chā pen*. [The effects of organizing

active learning on problem solving and mathematical communication abilities of mathayomsuksa III students in probability]. (Master's thesis, Srinakharinwirot University).

สัญญา ภัทรกร. (2552). ผลการจัดการเรียนรู้อย่างมีชีวิตชีวาที่มีต่อความสามารถในการแก้ปัญหาและการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เรื่อง ความน่าจะเป็น. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).

Pruatikul, S. (2014). Khunnaphāp phū rian koet chāk krabūānkān rianrū. [Learner quality comes from the learning process]. *Journal of Education Burapha University*, 6(2), 1–13.

สถาพร พงษ์พิบูล. (2555). คุณภาพผู้เรียนเกิดจากกระบวนการเรียนรู้. *วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา*, 6(2), 1–13.

Wat Sri Photharam School. (2020). *Rāīngān kānpromāēn ton'ēng khōng sathan suksā pracham pī sōngphanhārōjhoksiptī*. [Educational institution self-assessment report for the year 2021]. Chiang Mai: Author.

โรงเรียนวัดศรีโพธาราม. (2564). รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา ประจำปี 2564. เชียงใหม่: ผู้แต่ง.